

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

euogprojekt@lbst.dk

J.nr. 23-29221-000002.

Høringssvar vedr. Ny tilskudsordning til etablering af anlæg til grøn bioraffinering

Landbrug & Fødevarer glæder sig over, at den nye tilskudsordning til etablering af anlæg til grøn bioraffinering er på vej. Etablering af bioraffineringsanlæg er et af de afgørende elementer for sektorens muligheder for indfri målsætningerne i landbrugsaftalen.

Landbrug & Fødevarer ønsker dog at afgive følgende bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse.

Overordnede betragtninger:

Det kan blive en udfordring for ordningen, at der kun er lagt op til at yde tilskud til selve materialeomkostningerne. Der har været en forventning om, at tilskuddet omfattede alle omkostninger til etableringen, hvor håndværkerudgifterne udgør en betydelig del af udgifterne, i nogle vurderinger helt op til 50 pct. af omkostningerne. Det kan betyde, at mange aktører må opgive at ansøge om etablering.

Der er grundlæggende en udfordring med timingen i ordningen. Der er først midt i maj givet de første tilsagn til de aktører, som har ansøgt om projektmodning. De har som udgangspunkt 12 måneder til at udarbejde disse projektmodningsrapporter, hvorfor de ikke nødvendigvis vil være færdige i tide til at søge støtteordningen for etablering af anlæg inden ansøgningsfristen udløber. Vi vil derfor anbefale at tidsfristen for at ansøge om etableringsstøtte fastsættes til 12 måneder efter, der er givet tilsagn til projektmodningsprojekter.

L&F har følgende tekstnære bemærkninger til bekendtgørelsen:

§5 stk. 2, punkt 2)

Teksten "samme vare" bør omformuleres til "produkter med samme funktion", da en vare typisk er virksomhedsspecifik.

§12

Der bør i første linje stå *materialeudgifter*.

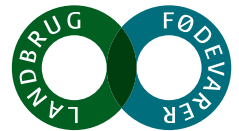
§ 14, punkt 1)

Det kunne blive mere forståeligt, hvis det formuleres således:

"At projektet omfatter et anlæg, *hvor alle de tilskudsberettigede dele* er etableret på én samlet fast ejendom."

§ 18

Ordet "vådt" bør slettes, da det kan give indtryk af, at anlægget ikke må levere tørt proteinkoncentrat.

L&F har følgende bemærkninger til Bilag

S. 10, Bilag 1

Vi vil anbefale, at følgende afgrødekoder medtages, så flest mulige afgrødetyper er med:

30	Ærter
31	Hestebønner
160	Sukkerroer til fabrik (toppen)
171	Lucerne, slæt
172	Lucernegræs, over 25 pct. græs til slæt inkl. eget foder
173	Kløver til slæt
262	Lucernegræs, over 50 pct. lucerne (omdrift)
274	Permanent lucernegræs over 25 pct. græs, til fabrik
278	Permanent lucerne og lucernegræs, over 50 pct. lucerne
279	Permanent kløvergræs til fabrik
305	Permanent græs, uden udbetaling af økologitilskud
306	Græs i omdrift, uden udbetaling af økologitilskud

S. 11, Bilag 2 – pointmodel

Vi forstår nødvendigheden af at have objektive kriterier for tildelingen af midler, men vi mener, der er række uhensigtsmæssigheder ved denne pointscore.

Miljøgodkendelse

Der bør tilføjes 'Der er ansøgt om miljøgodkendelse, men ikke opnået endnu', til sætningen.

Byggetilladelse

Der bør tilføjes 'Der er ansøgt om byggetilladelse, men ikke opnået endnu', til sætningen.

Organisering

Det virker uhensigtsmæssigt at tillægge repræsentation af værdikædeled så stor betydning. Det vil være mest sandsynligt, at virksomheden ejes af en eller få aktører, og vi mener ikke, at det mindsker muligheden for succesrig gennemførelse at være få aktører i selve ejerkredsen.

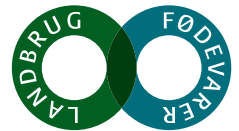
I projektmodningsprocessen var det relevant for at sikre alle relevante aspekter i projektet, men det skulle gerne være på plads ved ansøgning om etablering. Vi anbefaler, at kriteriet udelades eller tillægges mindre værdi i pointscoren.

Grøn omstilling

Vi anerkender etablering af grønne bioraffineringsanlæg, som betydningsfulde for den grønne omstilling. Vi er dog bekymrede for om dette kort reelt viser, hvor der vil være effekt på grøn omstilling. Kortets opdeling i svag, middel og stærk effekt ser ud til at være baseret på 2-3 skalatrin på AU's kort med i alt 8 trin. Det virker derfor overdrevet, at placeringer i "svage" områder bliver sat til 0 point. Det er jo ikke nødvendigvis, hvor anlægget står, men hvor græsmarkerne er placeret, som er afgørende. Bioraffineringsanlæg kan også være med til at fastholde græsmarker, som ellers kan være blevet omlagt til at andre afgrøder. Det er altså ikke kun omlægningseffekten, der skal tages højde for. Vi anerkender dog også, at der er behov for en simpel model. For at sikre et signal om, at der kan være behov for bioraffineringsanlæg alle steder i landet anbefaler vi, at I laver hele kortet forskellige nuancer af grøn og ændrer skalaen fra 1 til 3 og skriver 'lille' effekt i stedet for 'svag' effekt.

S13, Bilag 3, Punkt 1 i skema

Det bør tydeliggøres, at de samlede investeringsomkostninger er inkl. arbejdsløn mv., mens tilskudsbeløb alene er til materialeomkostninger, hvis dette fastholdes.

S. 14, Bilag 3, Kriterie 4

Det virker uhensigtsmæssigt at tillægge repræsentation af værdikædeled så stor betydning. Det vil være mest sandsynligt, at virksomheden ejes af en eller få aktører, og vi mener ikke, at det mindsker muligheden for succesrig gennemførelse at være få aktører i selve ejerkredsen. I projektmodningsprocessen var det relevant for at sikre alle relevante aspekter i projektet, men det skulle gerne være på plads ved ansøgning om etablering. Vi anbefaler, at kriteriet udelades eller tillægges mindre værdi i pointscoren.

S. 27, Bilag 7, Slutrapport

Den er dejlig overskuelig og med passende rum for individuel udformning af svar.

Bemærkninger til vejledningen

Vejledningen er godt skrevet og nem at overskue.

S. 10

Teksten i oversigtsbilledet: **Du skal indhente to sammenlignelige tilbud og Udbud** bør ændres, så det slutter: **og evt. udbud**

Punkt 3.4 og frem

Kravet om at anlægget skal producere et vådt proteinkoncentrat med mindst 35 % protein i tørstof bør ændres, så ordet "vådt" slettes. (Når proteinkoncentrationen regnes på tørstofbasis, er det underordnet, om produktet er vådt eller tørt, og specifikationen af "vådt" vil kunne skabe forvirring og tvivl, om tørring kan høre med i det tilskudsmæssige grundlag)
Ordet "vådt" bør slettes konsekvent gennem teksten.

Punkt 3.5

Det er uhensigtsmæssigt at stille krav om, at "en samlet ejendom". Det vil give større fleksibilitet at slette dette krav i de tilfælde, hvor det er mest hensigtsmæssigt at placere dele af anlægget på forskellige matrikler.
I hvilke tilfælde vil et anlæg ikke opfylde dette krav, som det er nu?

Punkt 3.6

Ordet "samlede" i anden linje bør udelades, da det kommer til at lyde som om, det er det samlede beløb af begge ansøgninger, hvor der menes beløbet af den enkelte ansøgning.

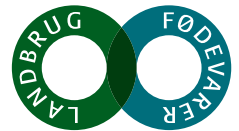
Punkt 3.9

Det er godt, at det er fremhævet, at det er muligt at etablere et nyt anlæg ved siden af et eksisterende, så de eksisterende anlægsejere ikke er udelukket fra at søge.

Punkt 3.14 - Fig. 3.2

Figuren bør rettes, så der indsættes et tørreri, som sidste proces.
Desuden bør dyrene stå uden for rammen, da det ellers kan opleves som om, at det muligt at få tilskud til foderblandeanlæg.
Det bør ligeledes fremgå af figuren, at videreprocessing af proteinet til fødevarekvalitet også ligger uden for den røde tilskudsramme.

Punkt 3.15

Punktet bør indledes med en sætning, der præciserer, at der kun ydes tilskud til materialer og til deres levering på byggepladsen, mens alle udgifter til håndværkere og arbejdstimer ikke er tilskudsberettigede, hvis dette fastholdes.

De fleste vil nok forvente, at montage og indkøring er en nødvendig del af at etablere et anlæg.

Udtrykket "samt fragt heraf" bliver lidt uklart (hvad dækker "heraf"). Det vil måske være klarere at skrive "samt udgifter til levering af udstyret".

Punkt 3.16

Teksten i tredje linje "af blandt andet græssaft," kan udelades, så udstyr til tørring i det hele taget er tilskudsberettiget.

Teksten i første linje af andet afsnit "smedearbejde" kan med fordel udvides til "smede- og elektrikerarbejde"

S. 19 nederst

Tredje punkt bør præcises med: "Arbejds løn til montering..."

S. 20

I andet punkt bør også nævnes udstyr til blanding og fremstilling af færdigfoder

I sjette punkt er begrebet "Energifremstilling" uklart.

Man bør kunne få tilskud til varmekedel på selve anlægget, der skal levere varme til varmeveksler og tørreri.

I niende punkt: Tilføj køb af jord og bygninger til at etablere anlægget på / i.

Punkt 3.29

Her bør det præciseres, om man kan få tilskud til en varmekedel.

S. 31, Værdikædeled 2:

Teksten " Udstyret som pt. anvendes til slæt, opsamling og transport af græs til ensilage m.v. er ikke nødvendigvis egnet, når græsset skal bioraffineres." bør udelades, da almindeligt høstudstyr ser ud til at være det mest velegnede.

Værdikædeled 3:

Bør udbygges med virksomheder, der handler med disse produkter

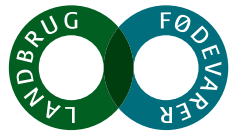
Punkt 4.8.1

Det skal være muligt at søge om ændringer i budgettet, hvis formålet stadig er det samme.

Punkt 6.1

Der bør i vejledningen præciseres, hvordan anlæggene forventes at leve op til udbuds-, tilbuds- og forsyningsikkerhedsdirektivet. I vejledning bør der ikke krydshenvises til andre love og direktiver.

Det gør det uigennemskueligt for tilskudsmodtager at vide, hvordan disse nye anlæg overholder disse regler, hvis det ikke er præciseret i vejledningen.

Med venlig hilsen

Malika Buhr Pedersen
Afdelingsleder, Forskning & Uddannelse